

**The Evaluation of the Cooperation
between
the Government of Thailand and the Asian Institute of
Technology as It Pertains to the Thai Government's Budgetary
Support : Phase V (B.E. 2533-2537)**

Somwung Pitiyanuwat ¹ Auyporn Ruengtrakul ¹ Wilaiwan Pitiyanuwat ²
Sopana Takaew ³ Panurut Rattayapas ³ Wantani Thaitiang ³
Tasaneer Sahawat ⁴

ABSTRACT

The purposes of the evaluation of the cooperation between the Government of Thailand and the Asian Institute of Technology as it pertains to the Thai Government's budgetary support: phase V (B.E.2533-2537) are as follows:

- 1. to evaluate the allocation of financial resources.*
- 2. to evaluate the production of graduates under the King's Scholarship Program.*
- 3. to follow up the impact of such cooperation on Thailand.*

The results revealed that the Asian Institute of Technology properly allocated financial resources as planned. Thirty percent of scholarship recipients was Thai and the rest was people in the region. Most of the scholarship that Thai had got were very rare and would have positive impact on Thailand too.

¹ Faculty of Education, Chulalongkorn University

² Planning and Development Division, Chulalongkorn University

³ Office of the National Education Commission

⁴ The Asian Institute of Technology

การประเมินความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยและสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียส่วนที่รัฐบาลไทยให้การสนับสนุนแก่สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียตามแผนการอุดหนุน 5 ปี ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2533-2537)

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์¹ อวยพร เรืองตระกูล¹ วิไลวรรณ พิธิยานุวัฒน์²
โสภณา ตาแก้ว³ ภาณุรัตน์ รัตยาภาส³ วันทนีย์ ไทยเที่ยง³
ทัศนีย์ สหวัฒน์⁴

บทคัดย่อ

การประเมินความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยและสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียในส่วนที่รัฐบาลไทยให้การสนับสนุนแก่สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ตามแผนการอุดหนุน 5 ปี ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2533-2537) มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประเมินการใช้จ่ายงบประมาณ (2) ประเมินการผลิตบัณฑิตทุนเล่าเรียนหลวง (3) ติดตามผลกระทบที่มีต่อประเทศไทย

ผลการประเมินปรากฏว่า สถาบันฯ มีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามเจตนารมณ์ที่กำหนด การผลิตบัณฑิตทุนเล่าเรียนหลวงสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการให้ทุน โดยมีคนไทยได้รับทุนร้อยละ 30 นอกนั้นเป็นชาวต่างชาติที่มาจากภูมิภาคเอเชีย สาขาที่ได้รับทุนเป็นสาขาที่ขาดแคลน และมีผลกระทบทางบวกต่อประเทศไทยในทุก ๆ ด้าน

¹ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

² ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

³ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

⁴ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย

ความเป็นมาของการประเมิน

สืบเนื่องจากสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียซึ่งได้จัดตั้งเป็นครั้งแรกใน ปี พ.ศ. 2502 มีฐานะเป็นสถาบันบัณฑิตวิศวกรรม สปอ.(SEATO) เริ่มเปิดรับนักศึกษารุ่นแรกจำนวน 18 คน เป็นนักศึกษาจาก 3 ประเทศ คือ ปากีสถาน ฟิลิปปินส์ และไทย โดยมีทุนสนับสนุนหลักจากประเทศออสเตรเลีย ฝรั่งเศส นิวซีแลนด์ ไทย สหราชอาณาจักรและสหรัฐอเมริกา และทุนอุดหนุนเพิ่มเติมจากประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาค คือ ประเทศปากีสถาน และประเทศฟิลิปปินส์

ต่อมาปี พ.ศ. 2509 คณะมนตรีองค์การสนธิสัญญาป้องกันแห่งเอเชียอาคเนย์ร่วมพบปะ ณ กรุงแคนเบอร์รา และมีมติให้ก่อตั้งองค์การอิสระระหว่างประเทศขึ้น เรียกชื่อว่า สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (Asian Institute of Technology : AIT) ในปี พ.ศ.2510 มีการตราพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย และให้สถาบันบัณฑิตวิศวกรรม สปอ. สิ้นสุดลงตั้งนั้น สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียจึงเป็นสถาบันอิสระระหว่างชาติ และมีการประกาศกฎบัตรของสถาบันในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2510 โดยรัฐบาลไทยให้สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียใช้ที่ดิน 1,100 ไร่ ตั้งอยู่ที่ถนนวิภาวดีรังสิต ในลักษณะเกือบจะเป็นการให้เปล่า ส่วนอาคารและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ ได้รับความอุดหนุนจากรัฐบาลออสเตรเลีย ได้หวัน ญี่ปุ่น นิวซีแลนด์ ประเทศไทย สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา และสิงคโปร์

สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ดำเนินกิจการโดยอาศัยเงินอุดหนุนจากองค์การ มูลนิธิ หน่วยงานต่าง ๆ และรัฐบาลประเทศต่าง ๆ รวมทั้งรัฐบาลไทย โดยมีสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานประสานงานการให้การอุดหนุนแก่สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียในนามรัฐบาลไทย

นับจากการก่อตั้งสถาบันมาเป็นเวลากว่า 30 ปี ในประเทศไทย รัฐบาลไทยได้ให้ความอุปถัมภ์และช่วยเหลือแก่สถาบันมาโดยต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อให้สถาบันได้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษาตลอดจนการวิจัยในโครงการพัฒนาต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยและประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ โดยมุ่งเน้นในการพัฒนาบุคลากรตลอดจนส่งเสริมความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและการพัฒนา ที่ให้แก่สถาบันการศึกษาของประเทศ รวมทั้งความร่วมมือในโครงการพัฒนาบุคลากรทางด้านวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี และความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญในคณะรัฐบาลไทย ทราบจนปัจจุบันประเทศไทยเป็นประเทศที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียอย่างต่อเนื่อง รวม 5 แผน โดยเฉพาะแผนระยะที่ 5 ระหว่าง พ.ศ.2533 ถึง 2537 และในระยะเวลาที่ผ่านมา ยังไม่มีการประเมินผลทำให้ความร่วมมือที่รัฐบาลไทยให้แก่สถาบันว่าควรมีทิศทางและรูปแบบการสนับสนุนช่วยเหลือในอนาคตอย่างไร

ดังนั้น เพื่อให้การสนับสนุนช่วยเหลือของรัฐบาลไทยในส่วนของ การอุดหนุนตามแผนปฏิบัติการ 5 ปี ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพอันเป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อประเทศไทย และประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชีย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เห็นสมควรให้มีการประเมินความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยและสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ในส่วนที่รัฐบาลไทยให้ความสนับสนุนแก่สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ตามแผนการอุดหนุน 5 ปี ระยะที่ 5 ระหว่างปี พ.ศ. 2533-2537

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

เพื่อติดตามและประเมินผลความร่วมมือที่รัฐบาลไทยได้ให้การสนับสนุนแก่สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียตามแผนการอุดหนุน 5 ปี ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2533-2537) เกี่ยวกับผลการดำเนินงานดังนี้

- (1) การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามเจตนารมณ์ที่กำหนดหรือไม่ เพียงใด มีประสิทธิผลและความคุ้มค่าแก่การดำเนินงานอย่างไร
- (2) ผลการผลิตบัณฑิตทุนเล่าเรียนหลวง ได้สนองความต้องการของประเทศไทย มากน้อยเพียงใด
- (3) ผลกระทบที่มีต่อประเทศไทยในการที่รัฐบาลได้ให้การสนับสนุนสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย

ขอบเขตของการประเมิน

ในการประเมินครั้งนี้จะติดตามและประเมินผลเฉพาะในส่วนของความร่วมมือที่รัฐบาลไทยให้การสนับสนุนแก่สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ในช่วงแผนระยะที่ 5 ที่ผ่านมา (พ.ศ. 2533-2537) เท่านั้น โดยจะทำการศึกษาติดตามและประเมินในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ
 - 1.1 รายรับรายจ่ายของสถาบันในช่วง 5 ปี (พ.ศ.2533-2537)
 - 1.2 กระบวนการจัดทำแผนและกระบวนการจัดทำงบประมาณ
 - 1.3 การเสนอขอของงบประมาณ
 - 1.4 กระบวนการเบิกจ่ายและการใช้งบประมาณ
 - 1.5 จำนวนอาจารย์ต่อนักศึกษา ค่าใช้จ่ายต่อนักศึกษา และค่าใช้จ่ายต่อทุนการศึกษา
2. ด้านผลการผลิตบัณฑิตทุนเล่าเรียนหลวง
 - 2.1 กระบวนการให้ทุนเล่าเรียนหลวงและทุนภายในของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย
 - 2.2 จำนวนทุนเล่าเรียนหลวงตามแผนและการปฏิบัติจริง

- 2.3 ประสิทธิภาพในการผลิตบัณฑิตทุนเล่าเรียนหลวง
- 2.4 คุณภาพบัณฑิตทุนเล่าเรียนหลวง
3. ด้านการติดตามผลผู้รับทุนเล่าเรียนหลวง จำนวน 69 คน โดยติดตามผลใน 3 ประเด็น คือ
 - 3.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทุนเล่าเรียนหลวง
 - 3.2 ผลที่ได้จากการรับทุนเล่าเรียนหลวง
 - 3.3 ผลกระทบของทุนเล่าเรียนหลวง

ทั้งนี้ไม่รวมงบประมาณที่รัฐบาลไทยจัดสรรให้โครงการพัฒนาบุคลากรทางวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีที่สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียได้รับจากรัฐบาลไทยในช่วงปี 2535-2537 ปีละ 20 ล้านบาท รวม 60 ล้านบาท

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ข้อมูลและสถิติต่าง ๆ เกี่ยวกับรายรับและรายจ่ายของสถาบัน การจัดสรรทุน ตลอดจนการผลิตบัณฑิตทุนเล่าเรียนหลวง เป็นข้อมูลและสถิติที่ถูกต้องตามสภาพความเป็นจริง
2. ผู้ให้ข้อมูลหรือให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดสรรทุนและการผลิตบัณฑิต ให้ข้อมูลตามประสบการณ์หรือความรู้สึกที่แท้จริง
3. ผู้รับทุนเล่าเรียนหลวงตอบแบบสอบถามตามประสบการณ์และความรู้สึกที่แท้จริง
4. การเก็บข้อมูลในช่วงวัน เวลาที่ต่างกัน ไม่มีผลต่อการให้ข้อมูล
5. นักศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียเป็นนักศึกษาเต็มเวลา

คำนิยามเชิงปฏิบัติการ

สถาบัน หมายถึง สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย

ปีงบประมาณของสถาบัน หมายถึง ปีงบประมาณของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ซึ่งเริ่มเดือนกรกฎาคมถึงเดือนมิถุนายน

หมวดเงินอุดหนุน หมายถึง เงินอุดหนุนดำเนินการ เงินอุดหนุนสมทบค่าก่อสร้าง และทุนการศึกษา

หมวดรายจ่ายอื่น หมายถึง ภาษีเงินได้ประจำปี ภาษีค้างจ่าย ภาษีอากรรถยนต์ ภาษีอากรของใช้ภายในบ้าน และภาษีอากรสุรา บุหรี่

ค่าใช้จ่ายต่อนักศึกษา =
$$\frac{\text{ค่าใช้จ่ายดำเนินการผลิตบัณฑิต (รายการ 1-7)}}{\text{จำนวนนักศึกษา}}$$

แผนการอุดหนุนระยะที่ 5 หมายถึง ความร่วมมือที่รัฐบาลไทยให้การสนับสนุนแก่สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียในช่วง พ.ศ.2533-2537

ทุนเล่าเรียนหลวง หมายถึง ทุนพระราชทานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ให้แก่นักศึกษาในระดับปริญญาโทของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย

ทุนของสถาบัน หมายถึง ทุนที่มีอยู่ในสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียทั้งหมด มีดังต่อไปนี้

1. ทุนภายใน (Internal Scholarships) หมายถึง ทุนที่รัฐบาลหรือหน่วยงานในภาครัฐหรือเอกชนจากประเทศต่าง ๆ รวมทั้งทุนเล่าเรียนหลวงที่มอบให้แก่นักศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย โดยให้สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียเป็นผู้ดำเนินการคัดเลือกนักศึกษาที่เก่งที่สุดเข้ารับทุนตามเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เจ้าของทุนได้กำหนดเอาไว้

2. ทุนภายนอก (External Scholarships) หมายถึง ทุนที่รัฐบาลหรือหน่วยงานในภาครัฐและเอกชนจากประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทย (RGT) มอบให้แก่สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียโดยทางเจ้าของทุนเป็นผู้จัดส่งคนของตนมาเรียน หรืออาจจะให้ทางสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียเป็นผู้ดำเนินการคัดเลือกนักศึกษาที่มีคุณสมบัติตามที่เจ้าของทุนระบุแล้วเจ้าของทุนจะพิจารณาอีกครั้ง

3. ทุนส่วนตัว (Self-paying) หมายถึง ทุนที่นักศึกษาเป็นผู้จัดหาเอง ซึ่งอาจจะได้มาจากหน่วยงานหรือองค์กรใดก็ได้ ทุนบางส่วน (Partial-Scholarship) ก็จัดเป็นทุนประเภทนี้ด้วย ทุนบางส่วนเป็นทุนที่ทางสถาบัน หาให้แก่นักศึกษาที่เข้ามาเรียน 2 ภาคการศึกษา ด้วยทุนส่วนตัวแล้วมีผลการเรียนดี ทางสถาบันจึงหาทุนให้เรียนอีก 3 ภาคการศึกษา

4. ทุนยกเว้นค่าเล่าเรียน (Fee Waiver) หมายถึง ทุนที่สถาบันให้แก่นักศึกษา โดยการยกเว้นไม่เก็บค่าเล่าเรียนสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ทำงานอยู่ที่สถาบัน ครอบครัวของอาจารย์ชาวต่างประเทศของสถาบัน รวมทั้งนักศึกษาที่จ่ายเงินค่าเล่าเรียนเองหลังจากที่เรียนไปแล้ว 3 ภาคการศึกษาแล้วมีผลการเรียนดี นักศึกษาจะได้รับยกเว้นค่าเล่าเรียน

ปีการศึกษา หมายถึง ปีการศึกษาของสถาบัน ซึ่งเริ่มตั้งแต่ภาคเรียนเดือนมกราคม เดือนพฤษภาคม จนถึงภาคเรียนเดือนกันยายน รวมแต่ละปีการศึกษามี 3 ภาคการศึกษา

ระเบียบวิธีการประเมิน

การประเมินครั้งนี้ดำเนินการประเมินตามกระบวนการทัศน์ การประเมินเพื่อการจัดการโดยคำนึงถึงความต้องการใช้ผลประเมินเพื่อการตัดสินใจเป็นสำคัญ สำหรับวิธีการประเมินมีรายละเอียดดังนี้

1. การประเมินค่าใช้จ่ายของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียที่มุ่งศึกษาถึงกระบวนการงบประมาณที่รัฐบาลไทยได้ให้การสนับสนุนต่อสถาบันและเสนอแนวทางการดำเนินงานด้านงบประมาณ โดยได้ทำการศึกษา

1.1 รายรับและรายจ่ายของสถาบัน ในช่วงแผน 5 ปี (พ.ศ.2533-2537)

1.2 กระบวนการจัดทำแผนและกระบวนการงบประมาณของงบประมาณที่รัฐบาลไทยให้การสนับสนุน

1.3 การเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ ที่รัฐบาลไทยให้การสนับสนุน

1.4 กระบวนการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณที่รัฐบาลไทยให้การสนับสนุน

1.5 จำนวนอาจารย์ต่อนักศึกษา ค่าใช้จ่ายต่อนักศึกษา ค่าใช้จ่ายต่อทุนการศึกษาของสถาบันโดยเปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่น/ทุนประเภทอื่น

1.6 เสนอแนะแนวทางการดำเนินงานในกระบวนการงบประมาณที่รัฐบาลไทยให้การสนับสนุน

2. การประเมินประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิตทุนเล่าเรียนหลวงศึกษาในประเด็นต่อไปนี้

2.1 กระบวนการให้ทุนภายในของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย

2.2 จำนวนทุนเล่าเรียนหลวง

2.3 ประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิต

2.4 คุณภาพของบัณฑิต

3. การติดตามผู้รับทุนเล่าเรียนหลวงรุ่นปีการศึกษา 2533-2537 จำนวน 69 คน โดยมุ่งติดตามผลผู้รับทุนเล่าเรียนหลวงในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับทุนเล่าเรียนหลวง ด้านผลที่ได้รับจากทุนเล่าเรียนหลวงและด้านผลกระทบของทุนเล่าเรียนหลวง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การประเมินค่าใช้จ่ายของสถาบัน

เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2533-2537 เอกสารแผนขอรับการสนับสนุนจากรัฐบาลไทย รายงานประจำปีของสถาบัน รายงานการเงิน และเอกสารการเบิกจ่ายของสถาบัน พร้อมกับสัมภาษณ์เพิ่มเติมจากบุคคลที่เกี่ยวข้องของสถาบัน

2. การประเมินประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิตทุนเล่าเรียนหลวง

เก็บรวบรวมข้อมูลในด้านการรับสมัคร จำนวนผู้สมัคร จำนวนนักศึกษา จำนวนอาจารย์ จำนวนทุน เกรดเฉลี่ย จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา เป็นต้น โดยคัดลอกข้อมูลจากฝ่ายรับนักศึกษา

ฝ่ายทะเบียนนักศึกษา รวมทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายทุนการศึกษา สำหรับข้อมูลในเรื่องกระบวนการจัดสรร ทุน เกณฑ์การคัดเลือกทุน ปัญหา อุปสรรคในการจัดสรรทุน เป็นต้น ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร และสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการให้ทุน คือคณบดีแต่ละคณะ และเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลทุน ส่วนสาเหตุ ของการออกกลางคันได้จากการสัมภาษณ์ผู้ที่ออกกลางคัน

ในกรณีข้อมูลของทุนเล่าเรียนหลวงได้เก็บรวบรวมมา 100 % สำหรับทุนภายในอื่น ๆ ที่ นำมาเปรียบเทียบได้เก็บข้อมูลในแต่ละปี (ปี 2533-2537) ร้อยละ 65.42,81.19,72.49,33.32 (ไม่ ได้เก็บข้อมูล เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2536 เนื่องจากไม่มีทุนเล่าเรียนหลวงในภาคการศึกษานี้) และ 57.00 โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 69.28

3. การติดตามผู้รับทุนเล่าเรียนหลวง

ส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ให้ผู้รับทุนเล่าเรียนหลวงซึ่งเริ่มรับทุนเข้าเรียนตั้งแต่ปีการ ศึกษา 2533-2537 จำนวนรวม 69 คน (ไม่รวมที่ลาออกระหว่างเรียน 1 คน) ซึ่งในจำนวน 69 คน มีผู้ที่อยู่ระหว่างการรับทุนการศึกษา 12 คน ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 52 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75.36 ของแบบสอบถามที่ส่ง

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การประเมินค่าใช้จ่ายของสถาบัน

1.1 รายรับและรายจ่ายของสถาบันฯ วิเคราะห์ประเภทและแหล่งที่ให้การสนับสนุน จำนวนงบประมาณของสถาบัน และประเภทรายจ่ายและจำนวนรายจ่ายของสถาบันจากเอกสาร รายงานประจำปีและรายงานการเงินของสถาบันพร้อมทั้งสัมภาษณ์เพิ่มเติม

1.2 กระบวนการจัดทำแผนและกระบวนการงบประมาณ วิเคราะห์กระบวนการจาก เอกสารแผนการสนับสนุนงบประมาณ ขั้นตอนการทำแผน ขั้นตอนการจัดทำงบประมาณรายปีและ ขั้นตอนการเบิกจ่าย

1.3 การเสนอขอของงบประมาณและจัดสรรงบประมาณ วิเคราะห์เปรียบเทียบงบ ปรมาณและรายการที่กำหนดไว้ในแผนที่เสนอขอรายปี ที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาลไทย จากข้อมูล เอกสารแผนขอรับการสนับสนุนจากรัฐบาลไทย เอกสารพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำ ปี

1.4 กระบวนการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายวิเคราะห์งบประมาณและรายการที่ขอเบิกจ่าย โดยเปรียบเทียบกับงบประมาณและรายการที่ได้รับจัดสรร ระยะเวลาของการเบิกจ่ายจากเอกสาร ของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินที่รับการอุดหนุนจากรัฐบาลไทย

1.5 จำนวนอาจารย์ต่อนักศึกษา ค่าใช้จ่ายต่อหัว และค่าใช้จ่ายต่อทุนของสถาบัน โดยวิเคราะห์หาอัตราส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาของสถาบันเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานอาจารย์ต่อนักศึกษาในสถาบัน

2. การประเมินประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิตทุนเล่าเรียนหลวงเนื่องจากข้อมูลระดับผลการเรียนในระดับปริญญาตรีของนักศึกษาที่มาขอทุนนั้น มาจากหลายประเทศ และหลายมหาวิทยาลัย ซึ่งมีระบบการให้ระดับผลการเรียนต่างกัน ซึ่งมีทั้งระบบเต็ม 4,5,6 และเต็ม 10 แต้ม บางมหาวิทยาลัยให้ระบบเป็นเปอร์เซ็นต์บางมหาวิทยาลัยให้เป็น A,B, Pass และบางมหาวิทยาลัยให้เป็นระดับที่ของห้อง ดังนั้นทางผู้ประเมินจึงได้เปลี่ยนระบบการให้ผลการเรียนให้เป็นฐานเดียวกันโดยเปลี่ยนในส่วนของระบบเต็ม 5,6 และเต็ม 10 เปลี่ยนให้เป็นเต็ม 4 แต้ม ส่วนผลการเรียนที่เป็นตัวอักษรได้เปลี่ยนเป็นแต้มเต็ม 4 ดังนี้

$$A+=4.00:A=3.75:B+=3.25$$

$$B =3.00:C+=2.25:C=2.00$$

สำหรับเกณฑ์ในการประเมินผลการเรียนครั้งนี้ ได้ตั้งในระบบเต็ม 4 แต้ม ดังนี้

4.00 ดีเยี่ยม

3.50-3.99 ดีมาก

3.00-3.49 ดี

2.50-2.99 พอใช้

ส่วนผู้ที่ได้รับอยู่ในอันดับแรกของห้อง ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดีเยี่ยม 2-5 อันดับแรกของห้องถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

ในส่วนของกาวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป EXCEL, SPSS PC⁺ และกาวิเคราะห์เนื้อหา

3. การติดตามผู้รับทุนเล่าเรียนหลวง คำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน โดยใช้โปรแกรม SPSS PC⁺ และ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ในส่วนที่เป็นคำถามปลายเปิดและข้อความ

ผลการประเมิน

1. ผลการประเมินค่าใช้จ่ายของสถาบัน แสดงในตารางที่ 1-6

1.1 ในปี 2533-2537 สถาบันได้รับงบประมาณสนับสนุนรวม 2,888 ล้านบาท โดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลประเทศต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 74 จากองค์กรระดับนานาชาติร้อยละ 11 จากองค์กรรัฐระดับประเทศร้อยละ 8 และจากองค์กรธุรกิจเอกชน มูลนิธิ คิดเป็นร้อยละ 8 ประเทศที่ให้การสนับสนุนมาก 5 ประเทศ คือ ไทย สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เยอรมัน และแคนาดา

1.2 รายรับและรายจ่ายในการบริหารงานของสถาบันใกล้เคียงกันในแต่ละปี ในช่วง 5 ปี สถาบันมีรายได้เหนือรายจ่ายประมาณ 52 ล้านบาท รายรับส่วนใหญ่มาจากค่าเทอมและค่าบำรุงการศึกษา รายจ่ายส่วนใหญ่เป็นเงินเดือนค่าจ้างอาจารย์และพนักงาน

1.3 การจัดทำแผนของสถาบันมีลักษณะเป็นการจัดทำแผนจากล่างสู่บน คือ สถาบันเป็นผู้นำเสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติตามนโยบายของสถาบัน แผนที่สถาบันเสนอเป็นแผนเสนองบประมาณ 5 ปี มากกว่าเป็นการจัดทำแผนพัฒนาหรือแผนดำเนินงาน ในการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสถาบัน จะมีขั้นตอนและวิธีดำเนินการที่กำหนด โดยกรอบหรือกระบวนการจัดทำงบประมาณแผ่นดิน ทั้งนี้เป็นที่น่าสังเกตว่าคำชี้แจงประกอบการขอและแบบฟอร์มทางสถาบันมีความสะดวกคล่องตัวกว่าของหน่วยราชการหรือรัฐวิสาหกิจอื่น สถาบันเน้นกระบวนการเบิกจ่าย ส่วนกระบวนการติดตามผลการใช้จ่ายและรายงานผลยังไม่ปรากฏ ในโครงสร้างการบริหาร การเบิกจ่ายสถาบันมีความคล่องตัวมากในหมวดเงินอุดหนุน ส่วนในหมวดรายจ่ายอื่นยังต้องเบิกจ่ายเป็นรายการตามหลักฐานการใช้จ่าย

1.4 สถาบันตั้งงบประมาณในหมวดเงินอุดหนุนสูงกว่าแผนและที่รัฐบาลจัดสรรให้ (96.1 ล้านบาท) ซึ่งสูงกว่าแผนและต่ำกว่าที่สถาบันเสนอขอมาเล็กน้อย กล่าวคือ ได้รับการจัดสรรในหมวดอุดหนุนร้อยละ 94 ของงบประมาณที่เสนอขอ ส่วนรายจ่ายอื่น สถาบันได้รับจัดสรร 231.2 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 108 ของงบประมาณที่เสนอขอ แต่ก็ยังเป็นงบประมาณที่ต่ำกว่าแผน

1.5 ในระยะ 5 ปี สถาบันได้เบิกจ่ายงบประมาณเต็ม 78 ทู่น คิดเป็นเงิน 38.285 ล้านบาท ซึ่งเป็นเงินอุดหนุนทั่วไป จึงเบิกจ่ายได้โดยไม่ต้องมีหลักฐานการเบิกจ่าย สถาบันได้นำเงินนี้ไปจัดสรรทุนให้นักศึกษาจำนวน 70 ทู่น จำนวนทุนที่จัดสรรขาดไป 8 ทู่น สถาบันจะจัดสรรให้ในปีต่อไป เป็นที่น่าสังเกตว่าการจัดสรรทุนเล่าเรียนหลวงของสถาบันในแต่ละปี บางปีจัดสรรมากกว่าจำนวนทุนที่ได้รับจากรัฐบาลไทย แต่บางปีจัดสรรน้อยกว่าทุนที่ได้รับ

1.6 โดยเฉลี่ย 5 ปีสถาบันมีค่าใช้จ่ายงบดำเนินการต่อนักศึกษาใกล้เคียงกันอยู่ระหว่าง 441,000 บาท/คน/ปี ถึง 495,000 บาท/คน/ปี หรือโดยเฉลี่ยเท่ากับ 475,000 บาท/คน/ปี และถ้าไม่รวมงบที่ใช้จ่ายเป็นค่าจ้างอาจารย์และพนักงาน ค่าใช้จ่ายต่อนักศึกษาเป็น 241,000 บาท/คน/ปี หรืออยู่ระหว่าง 205,000 บาท/คน/ปี ถึง 257,000 บาท/คน/ปี เมื่อเทียบค่าใช้จ่ายที่สถาบันลงทุนเพื่อนักศึกษา คนละ 475,000 บาทต่อปี กับทุนนักศึกษาที่สถาบันได้รับ 1 ปี (3 เทอม) เป็นเงิน 289,170 บาทในปี 2533 และ 337,365 บาทในปี 2534 แสดงว่าทุนการศึกษาที่สถาบันได้รับการสนับสนุนจากผู้สมัครไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในการผลิตบัณฑิต กล่าวคือ ค่าใช้จ่ายต่อผู้สำเร็จการศึกษาส่วนที่สถาบันรับผิดชอบประมาณ 792,000 บาท ต่อผู้สำเร็จการศึกษา ทั้งนี้ยังไม่รวมค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้ผู้รับทุนเป็นรายเดือนอีก 84,000 บาทต่อผู้สำเร็จการศึกษา

ตารางที่ 1 อัตราส่วนงบประมาณที่ให้การสนับสนุน สถาบัน ปี 2533-2537 จำแนกตามประเภทหน่วยงานที่ให้การสนับสนุน

ประเภทหน่วยงาน	2533	2534	2535	2536	2537	เฉลี่ย 5 ปี	
						ล้านบาท	%
รัฐบาล	75.72	78.15	75.25	75.19	65.18	2,124.27	73.56
- ประเทศไทย	9.87	8.80	10.55	8.04	9.92	271.82	9.41
- ประเทศสหรัฐอเมริกา	4.49	7.77	7.52	3.95	1.70	143.93	4.98
- ประเทศญี่ปุ่น	10.61	9.05	8.96	10.51	10.89	289.15	10.01
- ประเทศเยอรมัน	7.69	10.09	7.13	9.15	4.55	220.50	7.64
- ประเทศแคนาดา	12.47	7.46	2.25	5.33	3.76	167.57	5.80
- ประเทศอื่นๆ	30.59	34.98	38.84	38.21	34.36	1,031.31	35.71
องค์กรระดับนานาชาติ	10.56	9.33	8.80	8.18	16.86	313.43	10.85
องค์กรภาครัฐระดับประเทศ	7.44	5.89	5.28	8.40	11.69	227.46	7.88
องค์กรธุรกิจ เอกชน มูลนิธิ	6.28	6.63	10.67	8.23	6.27	225.51	7.71
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00		100.00
งบประมาณสนับสนุน (ล้านบาท)	436.848	538.146	607.493	650.058	655.124	2,887.669	

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบงบประมาณที่ขอรับอุดหนุนจากรัฐบาลไทย ที่ขอในแผนและที่ได้รับอนุมัติแผน

ประเภทรายจ่าย	2533			2534			2535			2536			2537			รวม		
	ขอแผน	อนุมัติ แผน	%	ขอแผน	อนุมัติ แผน	%	ขอแผน	อนุมัติ แผน	%	ขอแผน	อนุมัติ แผน	%	ขอแผน	อนุมัติ แผน	%	ขอแผน	อนุมัติ แผน	%
1. หมวดเงินอุดหนุน	18.020	18.020	100.00	18.020	18.020	100.00	20.950	20.020	95.56	20.950	20.020	95.56	24.360	20.020	82.18	102.300	96.100	93.94
1.1 งบอุดหนุนการดำเนินการ	5.000	5.000		5.000	5.000		6.000	6.000		6.000	6.000		7.000	6.000		29.000	28.000	
1.2 งบสมทบค่าก่อสร้าง	6.000	6.000		6.000	6.000		7.000	7.000		7.000	7.000		8.000	7.000		34.000	33.000	
1.3 ทุนเล่าเรียนหลวง	7.020	7.020		7.020	7.020		7.950	7.020		7.950	7.020		9.360	7.020		39.300	35.100	
2. หมวดรายจ่ายอื่น	35.000	35.000	100.00	40.000	40.000	100.00	45.000	45.930	102.07	50.000	50.930	102.07	55.000	59.340	101.86	225.000	231.200	107.89
2.1 เงินชดเชยภาษี	35.000	35.000		40.000	40.000		45.000	45.930		50.000	50.930		55.000	59.340		225.000	231.200	
รวม	53.020	53.020	100.00	58.020	58.020	100.00	65.950	65.950	100.00	70.950	70.950	100.00	79.360	79.360	100.00	327.300	327.300	100.00

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบงบประมาณที่สถาบันได้รับอุดหนุนจากรัฐบาลไทยตามที่ขอ ได้รับ และเบิกจ่าย

ประเภทรายจ่าย	ขอ	ได้รับ	เบิกจ่ายใน ปีงบประมาณ	เบิกจ่าย ปีถัดไป	รวม เบิกจ่าย	ร้อยละของเบิกจ่าย ต่อได้รับ
1. หมวดเงินอุดหนุน	103.294	97.285	110.285	1.000	111.285	114.39
1.1 งบอุดหนุนการดำเนินการ	33.000	27.000	31.000		31.000	114.81
1.2 งบสมทบค่าก่อสร้าง	32.000	32.000	36.000		36.000	112.50
1.3 ทุนเล่าเรียนหลวง	38.294	38.285	38.285		38.285	100.00
1.4 ระบบข้อมูลชนบทฯ	0.000	0.000	5.000	1.000	6.000	
2. หมวดรายจ่ายอื่น	153.450	123.753	80.169	8.018	88.187	71.26
2.1 ภาษีค้างจ่าย	30.600	22.316	9.857	5.442	15.299	68.56
2.2 ภาษีเงินได้ประจำปี	71.400	63.807	57.000	1.840	58.840	92.22
2.3 ภาษีอากรรถยนต์	33.250	28.550	9.926	0.000	9.926	34.77
2.4 ภาษีอากรของใช้ในบ้าน	5.000	4.400	0.028	0.000	0.028	0.64
2.5 ภาษีอากรสุรา	13.200	4.680	3.358	0.736	4.094	87.48
รวม	256.744	221.038	190.454	9.018	199.472	90.24

ตารางที่ 4 จำนวนทุนเล่าเรียนหลวงในปี 2533-2537

		2533	2534	2535	2536	2537	รวม	%แผน	%ได้รับ
ขอแผน	จำนวนทุน	15	15	17	17	20	84		
	งบประมาณ	7,020,000	7,020,000	7,956,000	7,956,000	9,360,000	39,312,000		
อนุมัติแผน	จำนวนทุน	15	15	15	15	15	75	89.29	
	งบประมาณ	7,020,000	7,020,000	7,020,000	7,020,000	7,020,000	35,100,000	89.29	
ขอรายปี	จำนวนทุน	15	15	15	15	18	78	92.86	
	งบประมาณ	6,885,000	6,885,000	6,885,000	8,000,000	9,639,000	38,294,000	97.41	
ได้รับ(อนุมัติรายปี)	จำนวนทุน	15	15	15	15	18	78	92.86	
	งบประมาณ	6,885,000	6,885,000	6,885,000	8,000,000	9,630,000	38,285,000	97.39	
สถาบันจัดสรร	จำนวนทุน	15	17	9	11	18	70	83.33	89.74
	งบประมาณ	7,400,115	8,963,397	4,327,392	5,745,616	4,873,339	31,309,859	79.64	81.78
ได้รับ-จัดสรร							6,975,141		

ตารางที่ 5 ค่าใช้จ่ายต่อนักศึกษาของสถาบัน

	ประเภทของรายจ่าย	2533		2534		2535		2536		2537		รวม	
		ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
1	เงินเดือนและค่าจ้าง	189.044	45.75	206.382	44.72	221.321	38.57	234.131	39.94	231.695	38.22	1,082.573	40.99
	- เงินสด	116.850		130.004		148.646		165.161		161.964		722.625	
	- การช่วยเหลือซึ่งประเมินเป็นตัวเงิน	72.194		76.378		72.675		68.970		69.731		359.948	
2	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา	75.915	18.37	96.647	20.94	113.146	19.72	130.718	22.30	142.153	23.45	558.579	21.15
3	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับนักศึกษา	6.013	1.46	7.065	1.53	7.344	1.28	7.739	1.32	7.682	1.27	35.843	1.36
4.	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	2.521	0.61	14.828	3.21	3.850	0.67	4.252	0.73	4.491	0.74	29.942	1.13
5.	ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินทรัพย์ถาวร	31.003	7.50	11.622	2.52	10.118	1.76	16.935	2.89	12.432	2.05	82.110	3.11
6.	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย	33.679	8.15	40.831	8.85	55.701	9.71	49.890	8.51	56.693	9.35	236.794	8.97
7.	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร	14.496	3.51	30.723	6.66	49.366	8.60	40.059	6.83	35.514	5.86	170.158	6.44
8.	ค่าใช้จ่ายโครงการวิจัยและสัมมนา	3.404	0.82	1.910	0.41	9.641	1.68	5.916	1.01	10.844	1.79	31.715	1.20
9.	ค่าใช้จ่ายด้านการบริการสำหรับวิสาหนักจยอย	46.661	11.29	36.670	7.95	86.311	15.04	63.797	10.88	66.665	11.00	300.104	11.36
10.	ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	6.908	1.67	7.793	1.69	2.578	0.45	5.316	0.91	1.215	0.20	23.810	0.90
11.	ค่าใช้จ่ายอื่น	3.563	0.86	6.990	1.51	14.446	2.52	27.428	4.68	36.870	6.08	89.297	3.38
12.	รวมรายจ่ายทั้งสิ้น	413.207	100.00	461.461	100.00	573.822	100.00	586.181	100.00	606.254	100.00	2,640.925	100.00
	ประเภทไม่จำกัดขอบเขต	178.218	43.13	213.607	46.29	235.920	41.11	244.268	41.67	257.579	42.49	1,129.592	42.77
	ประเภทจำกัดขอบเขต	234.989	56.87	247.854	53.71	337.902	58.89	341.913	58.33	348.675	57.51	1,511.333	57.23
	รวม 1-7	352.671	85.350	408.098	88.436	460.846	80.312	483.724	82.521	490.660	80.933	2,195.999	83.153
	นักศึกษา	800		880		931		979		1,038		4,628	
	ค่าใช้จ่ายต่อหัว (1-7)	0.441		0.464		0.495		0.494		0.473		0.475	
	รวม 2-7	163.627	39.599	201.716	43.712	239.525	41.742	249.593	42.580	258.965	42.716	1,113.426	42.160
	ค่าใช้จ่ายต่อหัว (2-7)	0.205		0.229		0.257		0.255		0.249		0.241	

ตารางที่ 6 ค่าใช้จ่ายต่อทุนการศึกษาระดับปริญญาโท

2533	อเมริกา	อังกฤษ	ออสเตรเลีย	แคนาดา	นิวซีแลนด์	เยอรมัน	ญี่ปุ่น	ฝรั่งเศส	นอร์เวย์	สถาบัน AIT
1. ค่าใช้จ่ายประจำเดือนตลอดปี	332,640	267,456	279,360	332,640	168,300	258,960	499,422	293,760	377,400	50,400
2. ค่าเล่าเรียน	340,200	346,260	349,200	340,200	495,000	-	113,850	19,200	3,400	237,150
3. ค่าหนังสือและอุปกรณ์การศึกษา	18,900	15,920	11,640	18,900	10,230	12,616	19,481	16,128	22,355	20,043
4. ค่าธรรมเนียมเพื่อการศึกษา	-	-	10,670	-	-	-	-	-	-	-
5. ค่าเบี้ยประกันสุขภาพ	15,120	-	5,238	15,120	5,280	16,434	5,060	24,000	-	-
6. ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	3,780	11,940	2,134	3,780	-	9,960	13,536	-	-	-
7. เงินชดเชยค่าใช้จ่ายในการดูแลนักเรียน	4,032	4,776	3,104	4,032	2,970	4,980	7,109	4,800	4,144	-
รวมค่าใช้จ่ายต่อคนต่อปี	714,672	646,352	661,346	714,672	681,780	302,950	658,458	357,888	407,299	307,593

2. ผลการประเมินการผลิตบัณฑิตทุนเล่าเรียนหลวง

2.1 ทุนเล่าเรียนหลวงเป็นทุนเพื่อพัฒนากำลังคนระดับสูง เพื่อพัฒนาประเทศในภูมิภาคเอเชีย โดยเน้นที่ประเทศไทยและประเทศที่กำลังพัฒนา โดยคาดหวังว่าผู้รับทุนเล่าเรียนหลวงจะเป็นผู้มีผลการเรียนดีเยี่ยม เป็นการให้ทุนโดยไม่มีเงื่อนไขและไม่ได้กำหนดสาขา สถาบัน จัดทุนเล่าเรียนหลวงเป็นทุนภายในของสถาบัน จึงทำให้ผู้รับทุนเล่าเรียนหลวงไม่ทราบล่วงหน้า จะทราบว่าได้ทุนเล่าเรียนหลวงหลังจากมาเรียนแล้วหลายสัปดาห์ สถาบันดำเนินการคัดเลือกนักศึกษาเข้ารับทุนเล่าเรียนหลวงเช่นเดียวกับทุนภายในอื่น ๆ ของสถาบัน โดยจะจัดสรรทุนให้แก่ทุนภายในที่มีเงื่อนไขก่อน ที่เหลือสุดท้ายจึงจัดให้แก่ทุนภายในที่ไม่มีเงื่อนไข คือทุนเล่าเรียนหลวง การพิจารณาผู้รับทุนภายในไม่มีการสอบแข่งขัน จะใช้การพิจารณาคัดสรรจากประสบการณ์ของอาจารย์ในแต่ละสาขา โดยอาศัยแฟ้มเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรี พื้นความรู้ ประสบการณ์ทำงาน จุดหมายแนะนำ และผลการสอบภาษาอังกฤษ เป็นเกณฑ์พิจารณา โดยทั่วไปผู้ที่มีผลการเรียนไม่ต่ำกว่า 3.00 ก็จะได้ทุนเกือบทุกคน

2.2 ในตลอดแผนอุดหนุนระยะที่ 5 สถาบันจัดสรรทุนเล่าเรียนหลวงไป 70 ทุน จากทุนทั้งหมด 78 ทุน โดยจัดสรรทุนให้นักศึกษาชาวไทยร้อยละ 30 และนักศึกษาชาวต่างประเทศร้อยละ 70 ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของทุน คือให้ทุนแก่ประเทศในภูมิภาคเอเชียโดยเน้นประเทศไทย ในเชิงคุณสมบัติผู้รับทุนนั้นปรากฏว่าผู้รับทุนเล่าเรียนหลวงเทียบร้อยละ 28 เท่านั้นที่มีผลการเรียนในระดับปริญญาตรีในระดับดีมาก หรือดีเยี่ยม ในเชิงเปรียบเทียบพบว่า นักศึกษาทุนเล่าเรียนหลวงมีผลการเรียนในระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับรองลงมาจากนักศึกษาทุนภายในอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะกระบวนการจัดสรรทุนภายในของสถาบันจะจัดสรรให้ทุนที่มีเงื่อนไขก่อน ในกรณีทุนเล่าเรียนหลวงซึ่งไม่มีเงื่อนไขสถาบันจึงจะจัดให้นักศึกษาที่เหลือรับทุนเล่าเรียนหลวง (แสดงในแผนภาพ)

2.3 ประสิทธิภาพในการผลิตบัณฑิตทุนเล่าเรียนหลวงอยู่ในเกณฑ์ดีมาก นักศึกษาทุนเล่าเรียนหลวงร้อยละ 98 สำเร็จการศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นอัตราร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาสูงกว่าผู้รับทุนภายในอื่น ๆ ของสถาบัน ทุนโครงการ พสวท. โครงการพัฒนานุเคราะห์ และสาขาการจัดการของสถาบันบัณฑิตธุรกิจศึนทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บัณฑิตทุนเล่าเรียนหลวงส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดี บัณฑิตทุนเล่าเรียนหลวงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดีมากหรือดีเยี่ยมมีน้อยกว่าจำนวนบัณฑิตทุนภายในอื่น ๆ ของสถาบัน

3.4 ผู้รับทุนเล่าเรียนหลวงให้เหตุผลที่เลือกมาเรียนที่สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย เพราะชื่อเสียงของสถาบัน การที่สถาบันมีทุนให้ และคุณภาพของอาจารย์ ผู้รับทุนส่วนใหญ่เห็นว่า สถาบันมีหลักสูตรและการเรียนการสอนค่อนข้างดีมาก บัณฑิตทุนเล่าเรียนหลวงสามารถนำความรู้ และประสบการณ์ไปใช้ประโยชน์ในด้านวิชาการ ด้านความรู้ความสามารถเป็นนักวิจัย การปรับตัว ความสามารถเท่ากับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และด้านรายได้ในระดับมาก ส่วนด้านการใช้ ภาษาอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

3.5 จากการรายงานของผู้รับทุนแสดงว่าทุนเล่าเรียนหลวงมีผลกระทบทางบวกต่อผู้รับทุนอย่างเด่นชัด กล่าวคือ การได้รับทุนเล่าเรียนหลวงทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ทั้ง ด้านตำแหน่งหน้าที่การงาน สถานะทางสังคม สถานะทางเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิต ล้วนเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น อีกทั้งส่งผลกระทบในทางบวกต่อประเทศไทย ก่อให้เกิดความร่วมมือและเพิ่มความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในเอเชีย ผู้รับทุนจากต่างประเทศจะรู้สึกเป็นหนี้บุญคุณ ประเทศไทย ผู้รับทุนชาวไทยเกิดความภาคภูมิใจ เพิ่มพูนความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตลอดจนเกิดจิตสำนึกผลักดันในการพัฒนาสังคมประเทศไทย บัณฑิตทุนเล่าเรียนหลวงมี ผลงานวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ มีการทำวิจัยและนำวิทยานิพนธ์ไปประยุกต์ใช้ใน งานด้านต่าง ๆ รวมทั้งได้สรรสร้างผลงานวิชาการอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศไทย และ ประเทศในภูมิภาคเอเชียตามปณิธานของทุนเล่าเรียนหลวง (แสดงในตารางที่ 7-9)

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นเรื่องความรู้และประสบการณ์ที่ได้นำไปใช้ประโยชน์

ด้าน	ผู้รับทุนชาวไทย			ผู้รับทุนชาวต่างประเทศ			รวม		
	n	\bar{X}	S.D	n	\bar{X}	S.D	n	\bar{X}	S.D
วิชาการ	17	4.06	0.75	22	4.05	0.79	39	4.05	0.76
ความรู้และความสามารถ									
เป็นนักวิจัย	17	3.59	1.18	22	4.18	0.96	39	3.92	1.09
ความสามารถทางภาษา	17	3.47	1.28	23	3.30	1.11	40	3.38	1.17
การปรับตัว	17	4.12	0.86	23	3.96	1.11	40	4.03	1.01
ความสามารถเท่าทันการ									
เปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี	17	4.00	0.94	22	3.95	0.79	39	3.97	0.85
ด้านเงินเดือน/รายได้	16	3.69	1.25	21	3.24	0.81	37	3.54	1.02

คะแนน : 5 - มากที่สุด 4 - มาก 3 - ค่อนข้างมาก 2 - ปานกลาง 1 - น้อย

ตารางที่ 8 หน่วยงานที่ผู้รับทุนเล่าเรียนหลวงที่จบการศึกษาแล้วไปทำงาน

หน่วยงานที่ทำงาน	ผู้รับทุนชาวไทย	ผู้รับทุนชาวต่างประเทศ	รวม
รัฐ	2 (11.76)	7 (30.43)	9 (22.50)
เอกชน	11 (64.71)	13 (56.52)	24 (60.00)
รัฐวิสาหกิจ	1 (5.88)	1 (4.35)	2 (5.00)
ยังไม่ได้ทำงาน	3 (17.65)	2 (8.70)	5 (12.50)
รวม	17 (100.00)	23 (100.00)	40(100.00)

ตารางที่ 9 การเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ

การเปลี่ยนแปลง	ผู้รับทุนชาวไทย (n = 17)			ผู้รับทุนชาวต่างประเทศ (n = 24)			รวม (n = 41*)		
	ดีขึ้น	เหมือนเดิม	ไม่ตอบ	ดีขึ้น	เหมือนเดิม	ไม่ตอบ	ดีขึ้น	เหมือนเดิม	ไม่ตอบ
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	11 (64.71)	1 (5.88)	5	14 (58.33)	4 (16.67)	6	25 (60.97)	5 (12.20)	11
สถานะทางสังคม	9 (52.94)	2 (11.76)	6	14 (58.33)	3 (12.50)	7	23 (56.10)		13 (12.20)
สถานะทางเศรษฐกิจ	9 (52.94)	2 (11.76)	6	15 (62.50)	1 (4.17)	8	24 (58.54)	3 (7.32)	14
คุณภาพชีวิต	13 (76.47)	1 (5.88)	3	17 (70.83)	2 (8.33)	5	30 (73.17)	3 (7.32)	8

*ผู้จบการศึกษาแล้ว 57 คน ตอบแบบสอบถาม 41 คน

การที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานทุนเล่าเรียนหลวง ให้กับนักศึกษาไทย และนักศึกษาในภูมิภาคเอเซียนั้น มีผลต่อประเทศไทยในทางที่ดีหลายประการ เช่น ทำให้ประเทศไทยเป็นที่รู้จักมากขึ้น ภาพพจน์ประเทศไทยดีขึ้น เป็นการสร้างและพัฒนาศักยภาพของประเทศไทย ให้มีความสามารถสูงเพิ่มขึ้น ผู้รับทุนเล่าเรียนหลวงเมื่อจบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่ได้มีโอกาสทำงานในประเทศไทยระยะหนึ่ง ซึ่งมีผลทำให้เกิดการพัฒนาขึ้นและแก้ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้บ้าง การให้ทุนแก่นักศึกษาต่างประเทศก็มีผลต่อประเทศไทยใน

ทางที่ดี เช่นทำให้เกิดความร่วมมือและเพิ่มความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเอเชียในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นอกจากนี้ยังทำให้ผู้รับทุนชาวต่างประเทศรู้สึกเป็นหนี้บุญคุณประเทศไทย ที่ทำให้เขามีโอกาสได้ศึกษาในระดับปริญญาโท นอกจากนี้การที่สถาบันตั้งอยู่ในประเทศไทย ก็มีผลดีต่อประเทศไทยอย่างยิ่ง เพราะบุคลากรของสถาบันเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ งานด้านวิจัยต่างๆ ของสถาบันสามารถช่วยในการพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น สำหรับผู้รับทุนชาวไทยเกิดความภาคภูมิใจ รักพระเจ้าอยู่หัว และเกิดแรงผลักดันให้เกิดจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม/สิ่งแวดล้อม และคิดจะพัฒนาบ้านเมือง ดังตัวอย่างคำพูดของผู้รับทุนดังนี้

ผู้รับทุนชาวไทย

“เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ ทำให้นักศึกษาต่างชาติมีทัศนคติที่ดีต่อไทย”

“เป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนบ้านที่ได้รับทุนได้รำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณ”

“เป็นการสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยให้กับผู้รับทุนทางอ้อม เนื่องจากวิชาอาจารย์จะเน้นมาก เรื่องการพัฒนาแบบยั่งยืนตาม concept ของในหลวง”

“ทำให้รู้แหล่งวิชาการมากขึ้น ทำให้เกิดแนวคิดในการจะช่วย transfer technology จากต่างประเทศ”

ข้อเสนอแนะ

จากการติดตามประเมินแผนการอุดหนุนสถาบันระยะที่ 5 ระหว่างปี พ.ศ. 2533-2537 ปรากฏผลเป็นที่น่าพอใจในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตามจากผลการประเมินทำให้มีโอกาสเห็นช่องทางจะปรับปรุงทั้งระดับแผนและการดำเนินงานความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยและสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียในระยะต่อไป เพื่อประกันคุณภาพและประสิทธิภาพของความสำเร็จ จึงน่าจะมีการพิจารณาที่เสนอดังต่อไปนี้

ผู้รับทุนชาวต่างประเทศ

“It surely improved the image of Thailand. Futhermore, the students who get the scholarship always feel grateful and indebted toward the Royal Thai Government”

“Not only materialistic but also spiritually, the schoolarship will encourage students to fullfill their task at AIT”

“Most students in AIT conduct their thesis and research in Thailand. So in the end, it is Thailand who will get the benefit first”

1. กระบวนการจัดทำแผนและงบประมาณจากการศึกษาการจัดทำแผนพบว่ามีลักษณะเป็นแผนการเงินที่ขอรับการสนับสนุนจากรัฐบาลไทยในช่วงระยะเวลา 5 ปี มากกว่าเป็นแผนพัฒนาและจัดทำตามนโยบายของสถาบันเป็นส่วนใหญ่ ทางรัฐบาลไทยจะเป็นผู้รับรองแผนที่สถาบันเสนอมาเท่านั้น บทบาทที่ควรจะเป็นคือ รัฐบาลไทยและสถาบันควรจะวางนโยบายร่วมกันจัดทำแผนความร่วมมือ (Cooperative plan) กล่าวคือ รัฐบาลไทยเป็นผู้กำหนดนโยบาย (Top-down) โดยพิจารณาความต้องการของรัฐบาลไทยและความต้องการของสถาบัน และให้มีการตกลงร่วมกันระหว่างรัฐบาลไทยและผู้บริหารของสถาบัน ก่อนที่สถาบันจะจัดทำแผน ในลักษณะนี้จะเป็นแผนที่สนองวัตถุประสงค์ของทั้งสถาบันและรัฐบาลไทย

2. ในด้านการจัดสรรงบประมาณ รัฐบาลไทยได้จัดสรรงบประมาณในหมวดเงินอุดหนุนและหมวดรายจ่ายอื่นให้แก่สถาบัน การจัดสรรหมวดเงินอุดหนุนที่เป็นการอุดหนุนทั่วไป (Block-grant) เป็นที่พอใจของสถาบัน ซึ่งการจัดสรรในลักษณะนี้ผู้รับการสนับสนุนสามารถบริหารงบประมาณของตนเองได้ และสามารถนำไปหาประโยชน์ทางอ้อม ซึ่งจะนำดอกผลมาเป็นรายได้ของสถาบัน ทำให้เกิดความคล่องตัวในการใช้จ่าย และเป็นการจัดสรรที่ดีกว่าการจัดสรรให้แก่หน่วยงานของรัฐ เช่น เงินอุดหนุนการดำเนินงาน เงินอุดหนุนสมทบค่าก่อสร้าง เงินทุนเล่าเรียนหลวง เป็นต้น แต่การจัดสรรในลักษณะนี้ จำเป็นต้องมีรายละเอียดของโครงการที่เสนอขออย่างชัดเจน ที่จะทำให้ผู้จัดสรรสามารถวิเคราะห์งบประมาณที่จะสนับสนุนให้เพียงพอ สามารถปฏิบัติงานได้และจำเป็นต้องมีระบบการรายงาน การติดตามประเมินผล ในกระบวนการบริหารงบประมาณที่รัฐบาลไทยให้การสนับสนุนด้วยจึงสมควรเพิ่มขึ้นตอนเหล่านี้ไว้ในกระบวนการงบประมาณด้วย

3. การจัดสรรงบประมาณสมทบค่าก่อสร้าง ยังมีปัญหาของการจัดสรร เพราะผลของการติดตามผลชี้ชัดว่า สถาบันไม่สามารถดำเนินการตามที่เสนอของงบประมาณได้ เนื่องจากงบประมาณที่ให้เป็นงบสมทบ สถาบันจำเป็นต้องหาผู้สมทบก่อสร้างจากประเทศอื่นด้วยเพื่อให้เพียงพอต่อการสร้างอาคารและประเทศเหล่านั้นต้องมีความเห็นสอดคล้องในการที่จะสร้างอาคารเดียวกัน การจัดสรรงบประมาณในลักษณะเล็กๆ น้อยๆ เช่นนี้ไม่ค่อยเห็นผล ดังนั้น การจัดสรรงบประมาณสมทบค่าก่อสร้างจึงอาจไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร สมควรให้มีการจัดทำแผนระยะยาวของการสนับสนุนการก่อสร้างอาคาร โดยอาจเป็นแผนที่รัฐบาลไทยสนับสนุนการก่อสร้างอาคารหนึ่งหลังหรืออาจหางบประมาณสมทบจากภาคเอกชน จัดสรรเป็นการก่อสร้างอาคารในช่วง 5 ปี หรือ 10 ปี

4. เพื่อประสิทธิผลของแผนพัฒนา จึงเห็นควรที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติควรเพิ่มบทบาทในการเป็นผู้ประสานงาน การกำหนดนโยบายที่ตกลงร่วมกันระหว่างรัฐบาลไทยและสถาบัน เพื่อการจัดทำแผนพัฒนาระยะ 5 ปี เพิ่มบทบาทในการเป็นผู้กำกับติดตามการ

ประเมินผลและการรายงานของสถาบัน เพื่อให้เกิดการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลไทยและสถาบันให้มากที่สุด

5. จากการประเมินผลการเบิกจ่ายของสถาบันพบว่า มีการขอโอนหมวดรายจ่ายอื่นไปหมวดเงินอุดหนุนเป็นจำนวนมาก และมีงบประมาณจำนวนหนึ่งที่มีได้เบิกจ่าย อีกทั้งมีบางรายการที่สามารถเร่งรัดการเบิกจ่ายได้ เช่น ภาษีรายได้ประจำปี ควรจะทยอยการขอเบิกจ่ายมากกว่าที่จะขอเบิกจ่ายเป็นยอดเดียวตอนปลายปีงบประมาณ

ดังนั้น หากสถาบันเน้นบทบาทจัดทำแผนพัฒนาและแผนการเงินให้สอดคล้องกับกิจกรรมที่จะดำเนินการ และบริหารการเงินให้เป็นไปตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ก็จะเป็นประโยชน์ทั้งฝ่ายรัฐบาลไทยและสถาบัน อีกทั้งสถาบันน่าจะจัดทำรายงานการดำเนินงานการใช้จ่ายเงินอุดหนุน (Accountability Report) เสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

6. จากผลการศึกษาค่าใช้จ่ายต่อนักศึกษา สถาบันมีค่าใช้จ่ายต่อนักศึกษาสูง (ประมาณ 475,000 บาท/นักศึกษา/ปี) เมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายในการผลิตบัณฑิตภายในประเทศ แต่ถ้าเทียบกับกรณีที่รัฐบาลไทยต้องส่งนักศึกษาไปศึกษาต่างประเทศแล้ว จะเห็นว่าถูกกว่า ดังนั้น หากรัฐบาลมีนโยบายเพิ่มจำนวนทุนและสาขาที่ประเทศต้องการ หรือให้สถาบันเพิ่มรับคนไทยเข้าศึกษาแล้วจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในประเทศเป็นอย่างมาก

7. จากผลของการศึกษาค่าใช้จ่ายต่อนักศึกษาของสถาบันพบว่า ค่าใช้จ่ายต่อนักศึกษาที่สถาบันจะต้องใช้นั้น มีจำนวนสูงกว่าทุนการศึกษาที่สถาบันได้รับจากหน่วยงาน/องค์กรต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณที่สถาบันต้องรับผิดชอบในการผลิตนักศึกษา สถาบันอาจใช้ข้อมูลเหล่านี้ในการปรับค่าใช้จ่ายต่อทุนการศึกษาที่เรียกเก็บจากหน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะหน่วยงานที่สนับสนุนเฉพาะทุนการศึกษาเท่านั้น

8. จากการศึกษาพบว่า มีปัญหาของข้อมูลด้านการเงินที่เกิดจากปีงบประมาณของสถาบัน(กรกฎาคม-มิถุนายน) และปีงบประมาณแผ่นดิน (ตุลาคม-กันยายน) ไม่ตรงกัน ซึ่งทางสถาบันจะมีการเก็บข้อมูลและการรายงานตามปีงบประมาณของสถาบันเท่านั้น ดังนั้นในการศึกษาจึงเป็นการยากแก่การจัดเก็บข้อมูลและการเปรียบเทียบ ทางสถาบันควรมีการรายงานทั้งสองรูปแบบคือ ถ้าเป็นงบประมาณของรัฐบาลไทยควรมีรายงานการเบิกจ่ายตามปีงบประมาณแผ่นดินด้วย

9. เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการให้ทุนเล่าเรียนหลวงว่าต้องการให้แก่ นักศึกษาประเทศไทยและประเทศที่กำลังพัฒนาในภูมิภาคเอเชีย ดังนั้น รัฐบาลไทยควรจะได้กำหนดเงื่อนไขของการให้ทุนว่า ต้องการให้แก่คนไทยร้อยละเท่าไร ชาวเอเชียในประเทศที่กำลังพัฒนาอื่น ๆ

ร้อยละเท่าไรให้ชัดเจน โดยแบ่งสัดส่วนของทุนให้เท่าๆ กันในแต่ละภาคการศึกษา เพื่อจะได้มี นักศึกษาทุนเล่าเรียนในสาขาต่างๆ ใกล้เคียงกัน และควรกำหนดด้วยว่าต้องการให้ทุนแก่ผู้ที่มีผล การเรียนดีเยี่ยมเช่นเป็นผู้ที่ได้เกียรตินิยมในระดับปริญญาตรีหรือเป็นผู้ที่มีผลการเรียนดีที่สุด 10 อันดับแรกของผู้ที่ขอทุนภายในของสถาบัน ทั้งหมด หรือเป็นผู้ที่มีผลการเรียนในอันดับที่ 1 ของชั้น หรือของสถาบันการศึกษาที่จบปริญญาตรี เพื่อจะได้สอดคล้องกับที่ได้กำหนดไว้ว่า ผู้ที่ได้รับทุนเล่า เรียนหลวงหมายถึงผู้ที่มีผลการเรียนดีเยี่ยม และเป็นรางวัลเกียรติยศซึ่งนำมาซึ่งความภาคภูมิใจแก่ผู้ ที่ได้รับ โดยไม่ต้องกำหนดสาขาเพื่อว่าทุนเล่าเรียนหลวงจะได้คนที่มีความผลการเรียนดีเยี่ยม และได้ เรียนในสาขาที่อยากเรียนและจะได้นำประโยชน์ไปพัฒนาประเทศ

10. ในใบสมัครของสถาบัน ควรมีการระบุชื่อทุนเล่าเรียนหลวงให้นักศึกษาเลือกขอทุนมา โดยเฉพาะ และควรมีสิ่งจูงใจในการขอทุน เช่น มีใบประชาสัมพันธ์ให้ทราบว่าทุนเล่าเรียนหลวงให้ ทุนในส่วนค่าใช้จ่ายส่วนใดบ้างซึ่งอาจจะเพิ่มทุนในด้านให้ค่าใช้จ่ายในการทำวิทยานิพนธ์หรือทำวิจัย และมีการเข้าเฝ้ารับพระราชทานทุนจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทุกปี เพื่อจะได้จูงใจให้ผู้ที่มี ผลการเรียนดีเยี่ยมมาสมัครขอทุนเล่าเรียนหลวงมากๆ จะได้มีโอกาสในการคัดเลือกผู้ที่มีผลการ เรียนดีเยี่ยมสูงขึ้น อีกทั้งควรจะมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับทุนเล่าเรียนหลวงโดยเฉพาะ เจตนารมณ์ของทุนที่มุ่งพัฒนาประเทศและให้ชนชาวมุสลิมภาคเอเชียอยู่กันอย่างสันติ

11. ควรจะมีการรายงานผลการเรียนของนักศึกษาทุนเล่าเรียนหลวงให้แก่ทางสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้ทราบทุกภาคการศึกษา และอาจจะมีรางวัลให้สำหรับนักศึกษา ที่มีผลการเรียนดีเยี่ยม เพื่อจูงใจในการสมัครขอรับทุนเล่าเรียนหลวง

12. ควรมีการจัดสรรค้ำระหว่างผู้ประสานงานทุนเล่าเรียนหลวงทุกหน่วยงาน และนักศึกษา ที่ได้รับทุนเล่าเรียนหลวงทุกคน เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักศึกษาและทำให้นักศึกษา ชาบซึ่งและประทับใจในประเทศไทย

13. ทางสถาบัน ควรมีเกณฑ์มาตรฐานที่ชัดเจนในการเทียบผลการเรียนของนักศึกษา จากแต่ละประเทศให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้การคัดเลือกนักศึกษาเข้ารับทุนต่างๆ เป็นไปใน มาตรฐานเดียวกัน

14. สำหรับทุนเล่าเรียนหลวงอีก 8 ทุนที่ทางสถาบันค้างอยู่ ควรจะได้จัดสรรให้ในปีต่อๆ ไปรวมทั้งทุนที่ให้แล้วเรียนไม่จบอีก 1 ทุน อีกทั้งในวโรกาสแห่งปีกาญจนาภิเษกสมโภช เห็นสมควร ให้เพิ่มจำนวนทุนเล่าเรียนหลวง เช่น เพิ่มขึ้นอีกอย่างน้อยปีละ 5 ทุน ตลอดจนน่าจะพิจารณาให้ ทุนแก่ผู้สำเร็จปริญญาตรี หรือโท ที่มีผลการเรียนดีเยี่ยมได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกด้วย

15. ผู้รับทุนเล่าเรียนหลวงบางส่วนจำเป็นต้องใช้เงินในการทำวิทยานิพนธ์ การให้ทุนตามระบบเดิมจึงควรมีการยืดหยุ่นเพื่อนำเงินมาใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ หรือเพิ่มเงินทุนสำหรับการทำวิทยานิพนธ์โดยเฉพาะ และควรมีการพิจารณาให้รางวัลวิทยานิพนธ์ดีเด่น ในบรรดาผู้รับทุนเล่าเรียนหลวงเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้รับทุนทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพ นอกจากนี้ผู้ได้รับรางวัลวิทยานิพนธ์ดีเด่นควรได้รับการส่งเสริมให้นำเสนอผลงานในต่างประเทศ หรือพิมพ์ในวารสารต่างประเทศ เพื่อเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงของทุนเล่าเรียนหลวง

16. จากการศึกษาผู้รับทุนเล่าเรียนหลวงนั้น ส่วนใหญ่ทำงานในภาคเอกชนซึ่งทำให้กำลังสมองไปสนับสนุนในภาคเอกชนอย่างดี จึงน่าจะมีการพิจารณาว่าจะมีแนวทางใดที่จะเป็นการทำให้ทุนเล่าเรียนหลวงนี้ส่งเสริมคนในภาครัฐบาลให้มากขึ้น เพื่อเสริมสร้างกำลังคนที่มีความรู้ ความสามารถในภาครัฐให้มากขึ้น

17. สถาบันน่าจะจัดระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินอุดหนุน และเกี่ยวกับกระบวนการบริหารเงินทุน ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับทุนเล่าเรียนหลวง อีกทั้งจัดทำรายงานเชิงประเมินตนเอง (self-assessment report) เสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเป็นประจำทุกปี

18. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ น่าจะจัดให้มีการติดตามประเมินความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยและสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียในส่วนของรัฐบาลไทยให้การสนับสนุนเป็นประจำทุกแผน ดังเช่นในการติดตามประเมินแผนการอุดหนุนในระยะที่ 5 โดยกำหนดให้มีการประเมินถึงกลางแผน และการประเมินเมื่อสิ้นสุดแต่ละแผนด้วย สำหรับรูปแบบการติดตามและประเมินแผนนั้นสามารถจะใช้รูปแบบการติดตามและประเมินแผนการอุดหนุน 5 ปีระยะที่ 5

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน; “ผลการประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาให้การอุดหนุนด้านงบประมาณของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ปี 2531” และ “มติคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ 4/2531 เมื่อวันที่ 15 เมษายน 2531” (เอกสารฉบับอัดสำเนา); พ.ศ 2531.

เทียนฉาย กีระนันทน์ *การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของบัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย* กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี, “สำนักงาน ; หนังสือที่ นร 0202/9290 ลงวันที่ 3 สิงหาคม 2531 เรื่อง การให้ความสนับสนุนด้านงบประมาณของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย สำหรับปี 2533-2537 แจ้งมติคณะรัฐมนตรี” (เอกสารฉบับอัดสำเนา) พ.ศ. 2531,

สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT), “โครงการความช่วยเหลือร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยและสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ปีงบประมาณ 2538-2542 “เอกสารฉบับอัดสำเนา” ปี 2536. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ. *การประเมินโครงการพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (พสวท.) ระยะที่ 2* มกราคม 2539.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ. *การศึกษาแนวโน้มความต้องการและการผลิตกำลังคนระดับสูงกว่าปริญญาตรี*, กันยายน 2539.

Asian Institute of Technology. *1990 AIT Annual report*. Thailand: The Office of Media and Information Services, 1991,

Asian Institute of Technology. *1991 AIT Annual report*. Thailand: The Office of Media and Information Services, 1992,

Asian Institute of Technology. *1992 AIT Annual report*. Thailand: The Office of Media and Information Services, 1993,

Asian Institute of Technology. *1993 AIT Annual report*. Thailand: The Office of Media and Information Services, 1994,

Asian Institute of Technology. *1994 AIT Annual report*. Thailand: The Office of Media and Information Services, 1995,

AIT; *Prospectus 1996*, Asian Institute of Technology, May 1995, Bangkok, Thailand.